

Thời gian làm bài: 90 phút (Không kể thời gian phát đề)

Phần I.(6,0 điểm) Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu nêu ở dưới:

CHIỀU HÔM NHỚ NHÀ

(Bà Huyện Thanh Quan)

Chiều trời bằng lảng bóng hoàng hôn,
Tiếng ốc xa đưa vẳng trống đồn.
Gác mái, ngư ông⁽¹⁾ về viễn phố⁽²⁾,
Gõ sừng, mục tử⁽³⁾ lại cô thôn⁽⁴⁾.
Ngàn mai⁽⁵⁾ gió cuốn chim bay mỏi,
Dặm liễu⁽⁶⁾ sương sa khách bước dồn.
Kẻ chốn Chương Đài⁽⁷⁾ người lữ thứ⁽⁸⁾,
Lấy ai mà kể nỗi hàn ôn⁽⁹⁾?

(Nguồn: Trần Trung Viên, Văn đàn bảo giám, NXB Văn học, 2004)

Chú thích:

- (1) *Ngư ông*: ông già câu cá/ đánh cá
- (2) *Viễn phố*: nơi bến xa
- (3) *Mục tử*: đứa trẻ chăn trâu
- (4) *Cô thôn*: xóm lẻ trơ trọi
- (5) *Ngàn mai*: rừng mai
- (6) *Dặm liễu*: đường đi có trồng liễu ở hai bên
- (7) *Chương Đài*: Chương Đài là điển tích nói về chuyện li biệt, nhớ thương, tan hợp của lứa đôi Hàn Hoành và Liễu thị đời nhà Hán xa xưa. Bà Huyện Thanh Quan đã vận dụng điển tích ấy một cách sáng tạo. "Chương Đài" và "lữ thứ" trong văn cảnh gợi ra một trường liên tưởng về nỗi buồn li biệt của khách đi xa nhớ nhà, nhớ quê hương da diết.
- (8) *Người lữ thứ*: người ở quán trọ, dùng để chỉ người đi xa, không ở nhà.
- (9) *Hàn ôn*: lạnh và ấm, chỉ việc hai người gặp nhau hỏi trời lạnh và ấm thế nào, thường dùng với nghĩa tâm sự, kể lể, hỏi han.

Câu 1: (1 điểm) Bài thơ được viết theo thể thơ nào? Em hãy xác định bố cục của bài thơ.

Câu 2: (1 điểm) Xác định câu hỏi tu từ có trong bài thơ trên. Nêu tác dụng.

Câu 3: (1 điểm) Cảnh vật được gợi tả như thế nào trong bốn câu thơ đầu? Cảnh đó góp thể hiện tâm trạng gì của tác giả?

Câu 4: (1 điểm) Em hiểu nội dung của bài thơ là gì?

Câu 5 : (2 điểm) Từ nội dung của bài thơ, em hãy nêu rõ vai trò của quê hương đối với cuộc đời mỗi người. (Trả lời bằng đoạn văn khoảng 10 – 12 dòng).

Phần II. Viết (4,0 điểm)

Viết bài văn phân tích một tác phẩm truyện mà em thích nhất viết về chủ đề: yêu thương và hi vọng.